

Skriftlig eksamen i faget Erhvervsøkonomi

"Ny ordning"

4 timers skriftlig prøve

Dette opgavesæt består af 5 delopgaver, der indgår i bedømmelsen af den samlede opgavebesvarelse med følgende omtrentlige vægte:

Opgave 1	25 %
Opgave 2	25 %
Opgave 3	18 %
Opgave 4	25 %
Opgave 5	7 %
I alt	100 %

Til prøven er alle hjælpemidler - herunder elektroniske – tilladte. Der må ikke foretages opkobling til eksterne kilder.

Opgavebesvarelsen skal afleveres i henhold til skolens eksamensreglement
jf. bekendtgørelse nr. 714 af 27. juni 2012

Mandag den 7. januar 2013
Kl. 14.00 – 18.00

Virksomheden DESIGNMØBLER A/S er en dansk virksomhed, der producerer designmøbler, der såvel håndværksmæssigt som materialemæssigt er af meget høj kvalitet. Alle møbler er designet af kendte danske og udenlandske møbeldesignere. Møblerne sælges til møbelhuse i Danmark og Vesteuropa.

Virksomheden har ikke kunnet undgå at mærke de senere års økonomiske krise, og salget er i dag noget mindre end for fem år siden, hvor man opnåede en omsætning på 124 mio. For at imødegå de uheldige påvirkninger fra krisen har virksomheden allerede gjort forskellige tiltag, ligesom man stadig overvejer nye foranstaltninger, der kan forbedre virksomhedens resultat og økonomiske stilling.

Opgave 1:

Et af tiltagene har været, at man gerne ville lancere nogle nye produkter i en lidt billigere prisklasse, og man har derfor indledt samarbejde med en ny designer, der benytter lidt andre materialer end dem, man plejer at bruge.

Som et resultat af dette samarbejde foreligger der nu en færdigdesignet "Hvilestol", og der er udarbejdet følgende forkalkulation:

Variable enhedsomkostninger:		
Materialer	Kr.	1.730
Arbejds løn	Kr.	1.050
Designafgift	Kr.	220
I alt	Kr.	3.000

På baggrund af en markedsundersøgelse mener man, at der på det danske marked vil gælde følgende sammenhæng mellem salgspris og afsætning for det kommende år.

Salgspris kr. pr.stk.	Afsætning stk.
6.800	750
6.700	775
6.600	800
6.500	825
6.400	850

Spørgsmål 1.1:

Beregn det årlige dækningsbidrag på det danske marked ved den optimale pris og afsætning, når det oplyses, at der er tilstrækkelig kapacitet.

Efter en nærmere undersøgelse af det øvrige skandinaviske marked mener man, at der er gode muligheder for "Hvilestolen" på dette marked.

Man regner med, at der her vil være følgende sammenhæng mellem pris og afsætning:

Salgspris kr. pr.stk.	Afsætning stk.
6.600	800
6.510	825
6.420	850
6.330	875
6.240	900

Ved salg til det øvrige Skandinavien må man regne med ekstra fragt og emballageomkostninger på kr. 150 pr. stol.

Der kan på årsbasis maksimalt fremstilles 1.600 stk. "Hvilestol".

Spørgsmål 1.2:

Beregn optimal pris og afsætning på de to markeder samt det samlede dækningsbidrag.

Kapacitetsbegrænsningen på 1.600 stole årligt skyldes manglende kapacitet i snedkerafdelingen, mens der stadig er rigelig kapacitet i øvrige afdelinger.

Efter forhandling med en underleverandør er der nu mulighed for, at han kan levere nogle af de enkeltdele, der ellers fremstilles i snedkerafdelingen.

Hvis underleverandøren skal levere enkeltdelene stiger de variable enhedsomkostninger med kr. 110.

Spørgsmål 1.3:

Beregn optimal pris og afsætning på de to markeder samt det samlede dækningsbidrag, når der kan gøres brug af underleverandør.

Opgave 2:

For yderligere at kunne reducere fremstillingsomkostningerne overvejer man selv at udføre en del af de opgaver, der i dag udføres af underleverandør.

Man har derfor undersøgt mulighederne for selv at stå for bukning og efterbehandling af de stålrør, der f.eks. bruges som stel i forskellige stole, idet man forventer et stigende behov i de kommende år.

En investering i det nødvendige udstyr vil kræve følgende:

Forventet anskaffelsespris for maskine	500.000
Installation af maskine	75.000
Indkøring af maskine og oplæring af personale	80.000
Levetid	6 år
Scrapværdi	50.000
Allerede afholdte udgifter til forundersøgelse af projektet	40.000

Ved investering i maskinen forventer man at kunne spare kr. 15 pr. meter stålrør, og det fremtidige forbrug af stålrør forventes at blive:

År	meter
2013	12.000
2014	13.000
2015	15.000
2016	15.000
2017	16.000
2018	16.000

Virksomheden anvender normalt en kalkulationsrente på 14% ved rationalisering og 17% ved ekspansionsinvesteringer.

De årlige vedligeholdelsesomkostninger forventes at blive kr. 30.000. I 2016 skal der dog foretages en hovedreparation, der forventes at koste kr. 60.000 ekstra.

Investeringen forventes foretaget primo 2013 (ultimo 2012).

Spørgsmål 2.1:

Beregn, om det ud fra ovennævnte oplysninger er lønsomt at investere i den pågældende maskine.

Da man endnu ikke er færdige med at forhandle med maskinleverandøren, er der stadig usikkerhed om maskinens endelige anskaffelsespris.

Spørgsmål 2.2:

Beregn, hvor meget maskinens anskaffelsespris højst må udgøre, for at investeringen er lønsom.

Spørgsmål 2.3:

Beregn, hvor meget scrapværdien mindst skal udgøre, for at investeringen stadig er lønsom, når man går ud fra, at anskaffelsesprisen er kr. 500.000.

Spørgsmål 2.4:

Forklar, hvad der kan være årsag til, at virksomheden benytter en rentesats ved rationalisering og en anden rentesats ved ekspansionsinvesteringer.

Opgave 3:

I forbindelse med en påtænkt udvidelse af produktionsanlægget på i alt 4 mio. kr. har man indhentet nedennævnte to finansieringstilbud:

Tilbud 1:

Lånebeløb 500.000 Euro

Nominal rente 4% p.a.

Løbetid 6 år med halvårlig ydelsesbetaling

Lånet er afdragsfrit det første år. Derefter afvikles lånet som serielån.

I forbindelse med låneoptagelsen vil der være etableringsomkostninger på danske kr. 40.000.

Kursen på Euro er 750.

Ved betaling af ekstraordinært afdrag skal der betales et gebyr på 1% af restgælden

Tilbud 2:

Lånebeløb kr. 4.000.000

Nominal rente 3,6% p.a.

Løbetid 6 år med kvartårlig ydelsesbetaling.

Lånet afvikles som annuitetslån.

Lånet vil blive udbetalt til kurs 97.

Lånet er uopsigeligt fra låntagers side de første 2 år.

Spørgsmål 3.1:

Beregn den effektive rente pr. år med to decimaler for hvert af de to lånetilbud.

Spørgsmål 3.2:

Gør rede for mindst 5 fordele eller ulemper ved at vælge tilbud 1 frem for tilbud 2.

Opgave 4:

Man er på nuværende tidspunkt langt fremme med budgetteringen for 2013 og mangler blot at få udarbejdet et likviditetsbudget, der kan vise den forventede udvikling i likviditeten for 2013.

Til brug ved udarbejdelsen af likviditetsbudgettet er der opstillet følgende forventninger: (Alle beløb er angivet i hele 1.000)

1)	Kredittiden til kunder forventes i gennemsnit at blive 36 dage
2)	Varelagerets omsætningshastighed forventes at blive på 1,8 beregnet på grundlag af variable produktionsomkostninger.
3)	Vareleverandører forventes at give 3 måneders kredit og kan beregnes på grundlag af materialeforbruget, der udgør 40% af variable produktionsomkostninger.
4)	Der skal anskaffes nyt produktionsanlæg for kr. 3.200.
5)	Periodeafgrænsningsposter forventes at stige med kr. 80.
6)	Der skal betales afdrag på gæld til realkreditinstitut med kr. 825.
7)	Afsat udbytte for 2012 betales i 2013.
8)	Kassekreditens maksimum nedsættes med kr. 1.000.
9)	Anden gæld forventes ultimo 2013 at være faldet til kr. 3.500.
10)	Selskabsskat ifølge resultatbudget for 2013 betales i 2013.

Resultatbudget for 2013 og forventet balance pr. 31. dec. 2012 fremgår af bilag 1.

Spørgsmål 4.1:
Opstil likviditetsbudget for 2013.

Spørgsmål 4.2:
Opstil budgetteret balance pr. 31.dec.2013, idet den budgetterede likviditetsreserve ultimo 2013 fordeles mellem "Likvide midler" og "Kassekredit" efter eget valg. Fordelingen skal begrundes.

Opgave 5:

For at forbedre virksomhedens likviditet og samtidig formindske risikoen for tab på tilgodehavender overvejer man at tilbyde en del af kunderne en kontantrabat ved hurtig betaling.

Selvom den gennemsnitlige kredittid er 36 dage, er der en del kunder, der har noget længere kredit, nemlig 60 dage.

Man påtænker at tilbyde disse kunder en kontantrabat på 0,8%, hvis de betaler efter 15 dage i stedet for som nu efter 60 dage.

Spørgsmål 5.1:

Gør rede for, om det vil være lønsomt at tilbyde de nævnte kunder 0,8% kontant-rabat, når virksomheden på kassekreditten betaler ca. 6,5% p.a. i effektiv rente.

Bilag 1

Forventet balance pr. 31.december 2012 i 1.000 kr.

AKTIVER

Grunde og bygninger	15.349
Produktionsanlæg	943
Biler	1.223
Indretning af lejede lokaler	694
Anlægsaktiver	<u>18.209</u>

Varebeholdninger	17.983
Tilgode hos varedebitorer	7.844
Periodeafgrænsningsposter	797
Likvide beholdninger	3.686
Omsætningsaktiver	<u>30.310</u>

Aktiver i alt 48.519

PASSIVER

Aktiekapital	4.148
Reserver	25.374
Overført af årets resultat	457
Egenkapital	<u>29.979</u>

Gæld til realkreditinstitut	9.292
Kassekredit max. 4.000	192
Leverandører	3.807
Skat	565
Anden gæld	3.684
Foreslået udbytte	1.000
Gældsforpligtelser	<u>18.540</u>

Passiver i alt 48.519

Bilag 1 fortsat:

Resultatbudget for 2013 i 1.000 kr.

Nettoomsætning	80.430
Variable produktionsomkostninger	32.123
Variable distributionsomkostninger	8.445
Dækningsbidrag	<u>39.862</u>
Øvrige produktionsomkostninger	14.285
Øvrige distributionsomkostninger	13.745
Administrationsomkostninger	7.066
Indtjeningsbidrag	<u>4.766</u>
Afskrivninger:	
Grunde og bygninger	900
Produktionsanlæg	250
Biler	520
Indretning lejede lokaler	104
Resultat af primær drift	<u>2.992</u>
Finansielle indtægter	430
Finansielle omkostninger	760
	<u>2.662</u>
Skat af årets resultat	<u>666</u>
	<u>1.996</u>